



Національний
транспортний
університет

ВК. ДЕРЖАВНЕ (КОНСТИТУЦІЙНЕ) ПРАВО ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський)*

Дні занять, час занять, аудиторія: будуть доступні згідно розкладу за посиланням <http://www.ntu.edu.ua/studentam/rozklad/>

Кафедра теорії та публічного права

Лекції проводить

Кандидат юридичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри ТПП Озель Віталіна Іванівна

Контактна інформація

електронна пошта kafedrakup@ukr.net
телефон кафедри: +380672323595

Адреса, номер аудиторії

проспект Володимира Івасюка, 2, Київ, 04211
аудиторія згідно розкладу

Час консультацій

13:10–14:30

Семінарські / практичні / лабораторні заняття проводить

Кандидат юридичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри ТПП Озель Віталіна Іванівна

Контактна інформація

електронна пошта kafedrakup@ukr.net
телефон кафедри: +380672323595

Адреса, номер аудиторії

проспект Володимира Івасюка, 2, Київ, 04211
аудиторія згідно розкладу

Час консультацій

13:10–14:30

Анотація дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Державне (конституційне) право зарубіжних країн» - формування знань про правове регулювання державно-правових (конституційно-правових) відносин в правовій системі зарубіжних країн.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Державне (конституційне) право зарубіжних країн» є особливе коло суспільних відносин, що виникають у процесі організації та здійснення публічної влади в зарубіжних державах - державної та місцевої (міське самоврядування). Ці відносини характеризуються певною специфікою, а саме: стосуються всіх найважливіших сфер життєдіяльності суспільства; виступають як базові в політичній, економічній, духовній, соціальній та інших сферах життя суспільства. Саме тому можна стверджувати, що структуру предмета галузі державного права зарубіжних країн складають: відносини політичного характеру (наприклад, форма правління, форма державного устрою); найважливіші економічні відносини (скажімо, регламентація існуючих форм власності і механізмів її захисту); відносини, що стосуються правового статусу людини і громадянина (громадянство, основні права, свободи,

обов'язки та ступінь їх гарантованості з боку держави); відносини, що складаються в процесі реалізації права народу на самовизначення і пов'язані з державно-територіальним устроєм різних країн; відносини щодо організації та діяльності державного апарату; відносини, які визначають діяльність органів місцевого самоврядування.

Завдання: вивчення конституційно-правових інститутів і методів конституційного регулювання, їх позитивних та негативних сторін, що можуть змінюватись в неоднакових умовах. Практична мета курсу пов'язана з вивченням конституційно-правових інститутів і методів конституційного регулювання, їх позитивних та негативних сторін, що можуть змінюватись в неоднакових умовах, позитивні риси можуть обернутися негативними і навпаки. У процесі вивчення даної навчальної дисципліни необхідно плідно працювати зі спеціальною науковою літературою вітчизняних та зарубіжних авторів-конституціоналістів. При цьому слід звернути більшу увагу на вивчення конституційних систем США, Великобританії, Франції та інших передових держав світу.

Міждисциплінарні зв'язки

Попередньо вивчають: «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Юридична деонтологія», «Основи прав людини», «Право ЄС».

Паралельно вивчають: «Адміністративне право», «Цивільне право», «Інформаційне право».

Послідовно вивчають: «Трудове право», «Адміністративне судочинство та антикорупційна діяльність», «Правове регулювання підприємницької діяльності», «Право інтелектуальної власності», «Критичне юридичне мислення», «Міжнародний захист прав людини».

Компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 7. Скласти та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

Модуль 1. Загальна частина

Модуль 2. Особлива частина

Модуль 3. Контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4 кредитів ЄКТС.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Загальна частина

ТЕМА 1. Поняття конституційного права зарубіжних країн. Конституції зарубіжних країн

Предмет і структура державного права. Об'єкт регулювання державного права в закордонних країнах. Термінологія. Місце державного права в системі права закордонних країн. Особливості

норм державного права. Інститути і джерела державного права. Суб'єкти й об'єкти конституційно-правових відносин.

Поняття та юридична природа конституцій зарубіжних країн. Юридичні властивості та риси конституцій зарубіжних країн. Значення конституцій. Блоки суспільних відносин, що регулюються конституціями. Види конституцій. Основні функції конституцій. Форма та структура конституцій у зарубіжних країнах. Порядок прийняття конституцій. Основні способи внесення змін та доповнень до конституцій зарубіжних країн. Класифікація конституцій зарубіжних країн.

Поняття конституційного контролю. Об'єкт конституційного контролю. Види конституційного контролю. Органи конституційного контролю.

ТЕМА 2. Основи правового статусу особи в конституційному праві зарубіжних країн. Конституційні права та свободи громадян.

Поняття правового статусу людини і громадянина. Основні підходи до проблеми правового статусу особи. Моделі правового статусу особи.

Поняття та ознаки громадянства. Порядок набуття громадянства в зарубіжних країнах: філіація, натуралізація, оптація, репатріація. Порядок та види припинення громадянства. Вихід з громадянства. Втрата громадянства. Позбавлення громадянства.

Особливості правового положення іноземних громадян та осіб без громадянства. Подвійне громадянство.

Загальна характеристика інституту конституційних прав та свобод. Історична еволюція прав і свобод. Конституційно-правове поняття свободи. Природне право в конституційно-правовому аспекті. Розмежування понять “права людини” та “права громадянина”.

Класифікація прав, свобод та обов'язків людини і громадянина у зарубіжних країнах. Особисті (громадянські) права та свободи. Політичні права та свободи. Соціально-економічні, культурні права та свободи особи. Конституційні обов'язки громадян. Поняття, суть і види правових гарантій конституційних прав і свобод особи в зарубіжних країнах. Міжнародно-правовий захист прав людини.

ТЕМА 3. Форми держави у зарубіжних країнах. Вибори та виборчі системи.

Поняття форми держави. Форми правління в зарубіжних країнах. Види форм правління. Поняття та основні ознаки монархії. Абсолютна та обмежена монархія. Поняття та основні ознаки республіки. Види республіканських форм правління у зарубіжних країнах. Президентська республіка. Парламентська республіка. Змішана республіка.

Форми державного устрою в зарубіжних країнах. Проста і складна форми державного устрою. Унітарна держава: поняття та основні ознаки. Правовий статус автономій. Поняття та основні ознаки федерації. Поняття та сутність конфедерації.

Державний режим: поняття та класифікація. Демократичний режим. Характерні риси демократичного режиму. Авторитарний і тоталітарний режими. Фашистський та нацистський режим. Комуністичний режим.

Політична система і її конституційно-правове регулювання. Конституційні принципи політичної системи. Функції держави і їхній розвиток.

Виборча система і вибори. Безпосередня демократія: поняття та загальна характеристика. Форми прямої та непрямої демократії в зарубіжних країнах. Конституційні засоби прямої демократії. Інститут референдуму. Види референдумів. Класифікація референдумів. Особливості процедури проведення референдуму в зарубіжних країнах. Народна законодавча ініціатива. Поняття та сутність виборчого права. Активне і пасивне виборче право. Основні принципи виборчого права. Види виборів. Виборчі системи у зарубіжних країнах. Особливості виборчого процесу в зарубіжних країнах.

ТЕМА 4. Законодавча та виконавча влада в зарубіжних країнах

Поняття та соціальні функції. Структура, склад і організація парламентів. Однопалатні й двопалатні парламенти. Способи формування верхніх і нижніх палат парламентів.

Організація роботи парламентів: сесії, пленарні засідання. Парламентські канікули. Внутрішня структура палат парламентів. Парламентські фракції. Депутатські групи. Характеристика керівних органів парламентів. Постійні комісії й комітети парламентів. Апарат парламентів.

Правове становище члена парламенту у зарубіжних країнах. Права і обов'язки парламентарія. Парламентський імунітет. Індemnітет.

Компетенція парламентів зарубіжних країн. Парламенти з обмеженою та необмеженою компетенцією. Законодавча компетенція. Законодавчий процес. Обговорення та прийняття закону. Фінансова компетенція. Ратифікація та денонсація міжнародних договорів. Призначення референдумів.

Поняття виконавчої влади. Політична і адміністративна виконавча влада. Система органів виконавчої влади в зарубіжних країнах.

Поняття уряду. Місце уряду в системі органів влади держави. Види урядів в залежності від їх політичного складу. Конституційний і фактичний статус Уряду в залежності від форм державного правління в зарубіжних країнах. Парламентська й позапарламентська моделі формування уряду. Структура урядів.

Компетенція урядів. Управління державним апаратом. Забезпечення виконання законів. Контроль над законодавчою діяльністю парламенту. Нормотворча діяльність урядів. Складання й виконання бюджету. Здійснення зовнішньої політики. Надзвичайні повноваження урядів. Делеговане законодавство.

Центральні та місцеві органи виконавчої влади в зарубіжних країнах.

ТЕМА 5. Глава держави у зарубіжних країнах

Поняття глави держави. Форми глави держави в зарубіжних країнах.

Глава держави – монарх. Особливості конституційно-правового статусу монарха в залежності від форми правління. Повноваження монарха в зарубіжних країнах. Функції монарха. Порядок заміщення посту монарха. Поняття престолонаслідування. Системи престолонаслідування. Обрання монарха.

Глава держави – президент. Повноваження президента в зарубіжних країнах. Функції президента в зарубіжних країнах. Прямі вибори президента. Опосередковані вибори президента. Обрання президента парламентом. Конституційно-правовий статус Президента в зарубіжних країнах. Допоміжні органи і установи при главі держави в зарубіжних країнах. Відповідальність Президента в зарубіжних країнах. Дострокове припинення повноважень президента. Імпічмент.

ТЕМА 6. Судова влада у зарубіжних країнах

Поняття та особливості судової влади в зарубіжних країнах. Конституційні принципи організації судової влади в зарубіжних країнах.

Система судової влади в зарубіжних країнах. Види судових органів в зарубіжних країнах. Система судів загальної та спеціальної юрисдикції в зарубіжних країнах. Способи формування судів.

Моделі судових систем. Особливості англосаксонської судової системи. Особливості романо-германської судової системи. Особливості соціалістичної судової системи. Специфіка мусульманської судової системи.

Конституційно-правовий статус суддів. Вимоги до кандидата на посаду судді. Права та обов'язки суддів в зарубіжних країнах.

Конституційна юстиція: поняття та загальна характеристика. Види спеціалізованих органів конституційної юстиції. Способи формування органів конституційної юстиції. Вимоги, що висуваються до кандидатів на посаду судді Конституційного суду (ради). Повноваження Конституційного суду (ради) в зарубіжних країнах.

ТЕМА 7. Моделі місцевого самоврядування та управління в зарубіжних країнах

Поняття та особливості територіального устрою держави. Доктрини поділу адміністративно-територіальних одиниць та місцевих органів. Державна територія. Форми територіального устрою. Федерація. Унітарна держава. Особливості територіального поділу держави. Види територіального поділу держави. Спеціальні округи, столиці, муніципальні утворення, як особливі територіальні одиниці.

Англосаксонська, континентальна, іберійська й радянська системи місцевого самоврядування та управління, їх характеристика.

Компетенція муніципальних органів зарубіжних країн. Фінансова база органів місцевого самоврядування та управління. Місцеві податки й збори. Дотації. Субвенції.

МОДУЛЬ 2. Особлива частина

ТЕМА 8. Основні риси конституційного права Сполучених Штатів Америки

Система джерел конституційного права США. Характеристика конституції США. Порядок внесення змін до конституції.

Організація державної влади в США. Концепція принципу «стримувань і противаг» у США. Особливості правового статусу Президента США. Парламент США: формування, склад, компетенція. Особливості структури, формування та компетенції виконавчої гілки влади в США. Судова система США. Особливості конституційної юстиції.

Форма державного устрою. Характерні риси американського федералізму. Регіональне та місцеве самоврядування і управління у США.

ТЕМА 9. Засади конституційного права Великобританії

Конституція Великобританії. Характеристика її особливостей. Статути. Конституційні звичаї. Судові прецеденти. Доктринальні джерела. Основи правового статусу особи. Характеристика двопартійної системи.

Форма правління. Особливості конституційного статусу монарха. Парламент Великобританії. Характеристика верхньої й нижньої палат. Уряд Великобританії: особливості формування, повноваження та компетенція, відповідальність. Судова система Великобританії. Особливості конституційної юстиції.

Форма державного устрою. Регіональне та місцеве самоврядування і управління у Великобританії.

ТЕМА 10. Основні риси конституційного права Іспанії та Італії

Загальна характеристика Конституції Іспанії. Форма правління, державний лад та політичний режим Іспанії.

Вищі органи державної влади Іспанії. Правовий статус короля Іспанії. Роль короля в житті іспанського суспільства. Система престолонаслідування. Генеральні Кортеси – вищий орган законодавчої влади Іспанії. Структура парламенту Іспанії, його повноваження та обов'язки. Законодавчий процес.

Виконавча влада в Іспанії. Призначення та склад уряду. Компетенція. Вотум довіри. Відповідальність уряду.

Судова система в Іспанії. Конституційний суд. Верховний суд. Суди загальної юрисдикції. Генеральна рада.

Конституція Італії 1947 року, її характеристика. Правове регулювання громадських об'єднань. Політичні партії Італії. Гарантії прав і свобод людини і громадянина. Соціально-економічні права і свободи за Конституцією Італії.

Форма правління. Вищі органи державної влади Італії. Парламент Італії (Палата депутатів, Сенат). Місце парламенту в системі державних органів. Президент Італії: вибори, повноваження. Рада міністрів, порядок її формування й повноваження. Допоміжні і контролюючі органи в системі органів державної влади Італії. Судова система Італії. Вища Рада магістратури. Конституційна юстиція.

Форма державного устрою Італії. Автономні утворення. Муніципальна система Італії. Система органів місцевого самоврядування та управління.

ТЕМА 11. Засади конституційного права Франції

Конституція Франції (П'ятої республіки), її характеристика. Форма правління. Правовий статус глави держави. Місце і роль Президента Франції в системі державних органів. Парламент Франції (Національні збори й Сенат). Структура, керівні органи. Законодавчий процес. Уряд - Рада міністрів Франції, її особливості. Консультативні органи при уряді Франції. Судова система Франції. Суди загальної та спеціальної юрисдикції. Конституційна Рада Франції. Особливості конституційної юстиції.

Форма державного устрою. Муніципальна система Франції. Особливості системи місцевого самоврядування та управління.

ТЕМА 12. Засади конституційного права Німеччини

Основний Закон ФРН, його характеристика. Правовий статус особи в Німеччині. Гарантії прав і свобод людини і громадянина. Основи правової системи ФРН.

Вищі органи державної влади ФРН. Конституційно-правовий статус парламенту. Законодавчий процес. Структура парламенту. Відмінності правового статусу бундестагу та бундесрату. Контрольні функції парламенту ФРН. Виконавча влада. Федеральний уряд ФРН: формування, склад, компетенція, конструктивний вотум недовіри. Федеральний Канцлер Німеччини: порядок призначення, функції та повноваження, особливості правового статусу. Місце Канцлера у системі органів влади ФРН. Глава держави – Президент ФРН: вибори, повноваження. Судова система ФРН.

Особливості німецького федералізму. Місцеве самоврядування і управління.

ТЕМА 13. Засади конституційного ладу Японії та Китаю

Конституція Японії, її характеристика. Імператор Японії, особливості його конституційно-правового статусу. Парламент Японії: Палата представників і Палата радників. Їх компетенція та взаємовідносини. Виконавча влада. Кабінет міністрів Японії, його компетенція. Особливості судової системи Японії. Форма державного устрою. Місцеве самоврядування та управління.

Загальна характеристика Конституції КНР. Форма держави КНР. Особливості політичного режиму КНР. Вищі органи державної влади. Всекитайські збори народних представників – верховний орган державної влади. Постійний комітет ВЗНП. Головування республіки. Повноваження та обов'язки вищих органів державної влади. Вищі органи державного управління. Державна рада. Повноваження та обов'язки. Судова система та органи прокуратури в КНР. Загальні суди – Верховний народний суд і місцеві народні суди. Спеціальні суди – військові суди та інші тимчасові суди. Органи прокуратури. Місцеві органи державної влади, державного управління та громадське самоврядування.

Методи контролю:

- тестовий контроль;
- письмові контрольні роботи;
- співбесіда за матеріалами розглянутої теми;
- письмове фронтальне опитування здобувачів вищої освіти на початку чи в кінці лекції;

- фронтальне, індивідуальне та комбіноване усне опитування;
- експрес-контроль;
- перевірка виконання завдань для самостійної роботи.

Підсумковий контроль досягнутих результатів навчання – залік.

Джерела для вивчення дисципліни –

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України <http://portal.rada.gov.ua>
2. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України <http://kmu.gov.ua>
3. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України <https://minjust.gov.ua/>
4. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України <http://ccu.gov.ua>
5. Офіційний веб-сайт Президента України <http://president.gov.ua>
6. Офіційний веб-сайт Київської міської ради <https://kmr.gov.ua/>
7. Електронний ресурс бібліотеки НТУ <http://lib.ntu.edu.ua/catalog/login.html>

Оцінювання

Підсумкова оцінка вивчення дисципліни розраховується з використанням таких категорій

Підсумкова оцінка вивчення дисципліни розраховується з використанням таких категорій													Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів	
Контроль протягом I семестру															
Модуль 1						Модуль 2									Модуль 3 (ІЗ)
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13			
Для денної форми здобуття вищої освіти: - активність під час навчальних занять лекційних та семінарських/практичних (відповідь під час усного фронтального опитування, під час дискусійного обговорення теми заняття тощо) – 5; - виконання завдань для самостійної роботи (презентації, участь у круглих столах, участь у конференціях) – 5/5; - модульна контрольна робота № 1 – 10; - модульна контрольна робота № 2 – 10.													Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом	40	100
Для заочної форми здобуття вищої освіти: - активність під час навчальних занять (відповідь під час усного фронтального опитування, під час дискусійного обговорення теми заняття тощо) – 10; - виконання завдань для самостійної роботи (реферати, презентації, участь у круглих столах, участь у конференціях) – 5/5.													20		

Критерії оцінювання: Додаток 1 до Положення про організацію освітнього процесу у Національному транспортному університеті

http://vstup.ntu.edu.ua/pro_orhanizatsiyu_osvitnoho_protsestu.pdf

Політика несвоєчасного проходження контрольних заходів.

Поточний та підсумковий контроль проводяться згідно з графіком освітнього процесу та встановленими Науково-методичною радою НТУ графіками. У випадку неявки здобувача вищої освіти на підсумковий контроль з поважних причин можливе індивідуальне проведення контролю в узгоджений з викладачем термін за наявності дозволу деканату факультету / директорату інституту. Повторне складання екзамену у випадку отримання незадовільної оцінки допускається не більше двох разів: один раз – викладачу, другий – комісії, яка створюється деканом факультету /

директором інституту.

При поданні індивідуального завдання пізніше встановленого терміну без поважної причини оцінка буде знижена на 10 %. Технічні проблеми (поломка обладнання, проблеми з друком) не є поважною причиною для несвоєчасного подання індивідуального завдання.

Політика перескладання. Упродовж тижня після оголошення результатів поточного контролю здобувач освіти може звернутися до оцінювача за роз'ясненням і/або з незгодою щодо отриманої оцінки. У випадку незгоди з рішенням оцінювача щодо результатів підсумкового контролю здобувач освіти може звернутися до оцінювача з незгодою щодо отриманої оцінки у день її оголошення. Повторне проходження підсумкового контролю з метою підвищення позитивної оцінки не допускається.

Політика відвідування та / або активності. Відвідування навчальних занять є обов'язковим для здобувача освіти. Невиконання здобувачем освіти завдань, що визначені індивідуальним навчальним планом практичних/семінарських/лабораторних занять, через відсутність на заняттях є підставою для прийняття рішення про недопущення до підсумкового контролю. За рішенням декана факультету / директора інституту передбачається надання можливості виконати пропущені завдання за індивідуальним графіком (але не пізніше, ніж до завершення підсумкового контролю).

Академічна доброчесність: http://vstup.ntu.edu.ua/polozhennyantu_dobroch.pdf

Порушеннями академічної доброчесності є:

- академічний плагіат;
- фальсифікація;
- списування;
- обман;
- неправомірна вигода;
- хабарництво.

При проходженні контролю (поточного або підсумкового) особа, яка проходить контроль, не має права використовувати будь-яку зовнішню (сторонню) допомогу. Якщо оцінювач підозрює особу, що проходить контроль, у використанні недозволених допоміжних засобів, він має право запропонувати їй вчинити дії, які б спростували підозру. У разі відмови від вчинення дій зі спростування підозри, списування, використання недозволених допоміжних засобів чи зовнішньої допомоги (обману) результат оцінюється як «незадовільно».

Поведінка в аудиторії. Ноутбуки та портативні пристрої можна використовувати ВИКЛЮЧНО з навчальною метою за вказівкою викладача. Неправомірне використання ноутбуків чи портативних пристроїв вважатиметься порушенням дисципліни, викладач має право ініціювати дії з унеможливлення їх використання.

В аудиторії забороняється вживання їжі, напоїв (за винятком води). Здобувачі вищої освіти та викладачі повинні дотримуватися етичних норм поведінки.

Здобувачам вищої освіти з обмеженими можливостями або особливими потребами слід до початку семестру звернутися до деканату факультету / директорату інституту та обговорити питання організації навчання.

При виникненні у здобувача вищої освіти проблем зі здоров'ям, які можуть заважати навчанню, слід звернутися до медичного закладу та повідомити про це деканат факультету / відповідний підрозділ інституту.

Скарги, пропозиції, зауваження та повідомлення про наявність конфліктних ситуацій в рамках

освітніх програм здобувачі можуть надсилати на електронну адресу general@ntu.edu.ua або скористатися скринькою довіри, яка розміщена при вході в університет.

Електронна скринька для звернень до психологічної служби: philosophy@ntu.edu.ua.

Канали зв'язку з розробником силабуса:

електронна пошта **kafedrakup@ukr.net**

телефон кафедри: +380672323595

Рекомендована література:

1. Шаповал В.М. Конституційне право зарубіжних країн. Академічний курс: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2023. 223 с.
2. Закоморна К.О. Посібник для підготовки до іспиту з державного (конституційного) права зарубіжних країн. Харків: Право, 2021. 270 с.
3. Савчин М. В. Сучасні тенденції конституціоналізму у контексті глобалізації та правового плюралізму: монографія. Х.: Право, 2018. 440 с.
4. Серьогіна С.Г. Форма правління: питання конституційно-правової теорії та практики: монографія. – Х.: Право, 2011. – 768 с.
5. Панкевич О. З. Державне право зарубіжних держав: підручник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ. 2018. 260 с.
6. Конституційне право зарубіжних країн: навч.-метод. посібник / О. М. Бориславська, І. Я. Заяць, С. В. Різник. К.: Ін Юре, 2015. 360 с.
7. Волощук О. Т. Конституційне право зарубіжних країн : навч.- метод. посіб. / О. Т. Волощук, В. Л. Качурінер, В. Ю. Колесник. – Одеса: Фенікс, 2021. – 145 с.
8. Конституційне право зарубіжних країн : підручник / Н.В. Мішина, В.О. Міхальов, В.О. Куранін та ін. ; за ред. Н.В. Мішиної, В.О. Міхальова. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. – 644 с.